

431

פרוטוקול מס' 19/א

מישיבת ועדת הכלכלה

ביום ג', כ"ו סיון תשט"ז - 5.6.56 בשעה 11.00

ג ר כ ח י מ :

חברי הוועדה:

- א. אבניאל - יו"ר
- ס. מולטר
- י. אלטובי
- ש. בז'רנו
- ח. יהודה
- ס. ניצני
- ש. פרלמטיין
- ג. שוקן
- י. רוזנברג
- ש. שורש

מוזמנים:

- א. גוזמן - מזכיר כללי של הת. הטוחרים
- סר י. שלסקי - חבר הנהלת המרכז ת"א
- סר זרציוזנפלד - חבר הנהלת המרכז ת"א
- סר בידלובסקי - חבר הנהלת המרכז ירושלים
- סר שבנהויז - חבר הנהלת המרכז חיפה
- סר טורדקוביץ - חבר הנהלת המרכז רמת-גן
- סר הניג - מזכיר הארגון
- סר בן-גרשון - מזכיר מרכז המכולת במרץ
- סר הלוי - מטעם משרד המסחר והתעשייה
- סר לבנטל - מטעם משרד המסחר והתעשייה
- סר קירטון - מטעם משרד המשפטים

סדר-היום:

- א קבלת משלחת מרכז הטוחרים על יד הת. הטוחרים
- ב חוק לקיום תקפן של תקנות הגנה (ס"ט 11)

היו"ר ב. אבניאל:

אני פותח את הישיבה.

לפני שניגש לסדר היום רוצה אני להעיר תשומת לבם של אותם חברי הוועדה שלא הודיעו על נכונותם להשתתף בסידור החקלאי כי צוחר כאן מצב סוזר: אנו מסדרים סיוורים ובהם משתתפים לא חברי הוועדה אלא עתונאים וחברי כנסת שלא מוועדת הכלכלה.

דבר שני. בשבוע הבא אני יוצא לפעולה ציונית באסריקה הדרומית. הייתי רוצה לקבל אישורכם לכך שבזמן העדר יטלא את מקומי חבר טיעתי מולטר בהתאם למוסכם בין הסיעות.

י. אלטובי:

אנו כמובן מאחלים לך הצלחה אישית ומדינית.

היו"ר ב. אבניאל:

ניגש לסדר-היום ונשמע מה בפני נציגי משלחת הטוחרים.

אני מקדם בברכה את נציגי סוכני הסוכות
שעל-יד התאחדות הסוכרים. מבקש את נציגם סר גוזמן להשטיע את טענותיהם
בפני הוועדה.

סר א. גוזמן:
הופיע כאן חלק פעיל של חברי התאחדות הסוכרים
המאוגדים בענף הסוכות. אנשים טכניקאים
יושבים עתה בפני הוועדה להביא בפניה דבריהם.

הבעיה אינה בעיה טכניקאית של אנשי הסוכות
אלא בעיית המסחר בכלל. המצב שנוצר בארץ פוגע דווקא באותם ענפים
עמלים שהאפשרות להסתדר בהם ניתנת ביתר קלות.

בימי המנדט נהגו לשמור על שטח אזורי חנויות.
סחוף לאזוריים אלה היתה אסורה לחלוטין פתיחת חנויות. עם קום המדינה
הלך וגז העקרון הזה. פה ושם נילתנו רשיונות לפתיחת חנויות שלא באזורי
החנויות. אדם שרצה לפתוח חנות שלא באזורי חנויות צריך היה לעבור
מדורי גיהנום. היום נפרצו הסכרים ואין לא הגבלה ולא פיקוח. הדבר הגיע
לאבסורד. אם כי אנו, אנשי היוזמה החופשית, ששים לביטול פיקוח ולביטול
הגבלות, איננו יכולים להתעלם מן העובדה כי אנו חיים במדינה הקולטת
עליה, ולעולים הבאים מקצועות אינטליגנטיים למסחר. רבים החברים בתוכנו שעבדו
רבישות העסקים היום - פרנסתם קופחה. אין כוונתנו לרחוב אלנבי בתל-אביב
ולא לרחוב הרצל בחיפה כי באלה הרחובות רק האמידים יכולים לפתוח חנויות.
הרבישות שם אינה פוגעת בנו. שם פוגעת בנו העובדה כי באותו בנין, באותו
בית נפתחות שתי חנויות העוסקות במכירת אותם מצרכים זו ליד זו. דרוש
בענין זה חוק. כרחוב הרצל נפתחה חנות נעלים דלת ליד חנות נעלים אחרת.
פנינו לבית-הדין. אם כי הצדק היה אתנו לא היה לבית הדין חוק שעליו
יוכל להסתמך. הוא הדין באשר למספרות בירושלים. נפתחות מספרות בזו
אחרי זו, וכל ספר עומד בחוף וחוסף את לקוחותיו. יש לשמור על צביון
המסחר. למסחר צריכה להיות מסורת של אבות ובנים. צביון המדינה מתבטא
במסחר. אני מבקש מן הוועדה להקדיש מחשבה לענין זה, לקבוע דפוסים
ולהתוות את הדרך. לתחום תחומים ולהקים מסגרת או לפי מספר המוכלסיה
או לפי מספר העסקים בכל מקצוע ומקצוע. אני מעונין לקבוע מסגרת כדי
שרכוש החברים לא ילך לטמיון. כמו כן אני רואה בכך תוצאה הרסנית לגבי
הצבוא בכלל כשאין המסחר במדינה מושתת על יסודות איתנים הן בשטח
ההתחרות והן בשטח טיב התוצרת. התחרות פרועה אינה לתועלת הצרכן, ואיננו
חושב שעלי להטביר זאת כאן בוועדה. כל התחרות מביאה להרעת טיב התוצרת.
לזיוף התוצרת, לשיווק לא הוגן ולרמאות במשקל ובמידה. אנו פונים
לוועדה ומבקשים מטה לעשות מאמץ ולהתוות דרך בשטח זה. יש לקחת בחשבון
שאנו ארץ הקולטת עליה, והעליה המגיעה מצפון אפריקה רובה ככולה עוסקת
במסחר ומחפשת לה דרכים לעבוד במסחר. אין מקצוע במסחר שקלט כל כך
הרבה עולים חדשים. מספרנו במשך 3-4 שנים האחרונות כמעט הוכפל.

אני רוצה להלעים אתכם במסטיסטיקה ובחומר.
אם תבקשו - בפנינו לכם. אנו מבקשים את עזרתכם. אנו רוצים שתראו בכך
ענין חסוד. השטח הזה פרוץ. המדינה לא נתנה לו כל הגנה. אין המשק הזה
כשאר ענפי המשק רוצה להיות נתון לתנודות.

סר י. שלסקי:
ריבוי הרשיונות היא בעיה כאובה. אם הגענו
היום לכאן, לוועדה זו, סימן הוא כי כבר
פנינו לכל המקומות האחרים, כמו: מועצות עירוניות, מועצות מקומיות,
משרדי פיקוח ועוד. נתברר כי הסיבה לריבוי הרשיונות ולאגרכיה השוררת
בשטח זה היא: אי-קיומו של חוק הבא להסדיר את המסחר במדינה. זאת
שמענו מפי כל נציגי הרשויות המקומיות. אנו תקווה כי טאן תצא תורה
והבעיה תבוא על פתרונה.

אין חוק האוסר להוציא רשיון. כל המבקש רשיון
סקבל אותו. כמו כן שהדבר קשור בתנאים סביבתיים ובשטח בנין ערים. אם
מבחינה זו אין מניעה - כל אחד ואחד סקבל רשיון אם גם לא היפיש לו המעונין
את המקום המתאים ופותח חנות על יד חנות, דבר אמביא להורדת מחירים
ולהתחרות פרועה.

השבוע ישב מצלי בטשרד יהודי ואמר: אם לא תעשו משהו עלול הדבר להגיע לשפיכות דמים. יש לסנוע את ריבוי ההתחרות. זה דבר אחד.

דבר שני. לא הוגדר עד היום מה פירוש מכולת ומה פירוש סניף תנובה, מה פירוש חנות מעדנים ומה פירוש מזנון או קיוסק. טוטשו הגבולות. סניף תנובה שטרתו למכור תוצרת חלב הפך היום למכולת. הוא הדין מזנון מעדנים. מס הכנסה מגיש לנו תחשיבים על רווח של 13%-16%, אך אנו דחוקים מזה בגלל ההתחרות הפנימית. לא נוכל לעמוד בה ללא חוק שיטדיר את הדבר ויגדירו. יש להגדיר ברורות את הגבולות, אחת עלולים אנו להגיע לשפיכות דמים.

היו"ר ב. אבניאל: אני מבקש מחברי הוועדה להציג שאלות.

אני רוצה להציג שתי שאלות:

1) אני רואה את הבעיה גם מצדה החיובי. אני רוצה לשאלכם: האם אין גם צד חיובי בהתחרות? אתם אומרים כי ההתחרות הורסת, גולם בדמה לי שיש בהתחרות גם כדי לשפר ולהוזיל. חלק שני של אותה שאלה: האם לא נגרם לטרדות של פיקוחים והסדרים אם נבוא להגביל?

2) האם לא רצוי להסדיר את הבעיה על ידי העיריות והרשויות המקומיות על ידי חוק מרכזי? ואם כן - כיצד אתם מציעים לנו לעשות?

ג. שוקן:

אני רוצה לשאול אם המצב עליו אתם מתלוננים שווה בכל המקומות בארץ או שיש הבדל בין המקומות השונים, בין שכונות שונות וכו', כי ידוע לי שיש מקומות בארץ הסגורים לחלוטין בפני מסחר המכולת, ויתכן כי הריבוי המוגזם בחלקים מסויימים של העיר נובע מעובדה זו. מצד אחד ריבוי יתר ומצד שני סגירות.

האם חל שינוי בנוהג של סתן רשויות מאז ימי המנדט אם לא?

שמענו כי מר גוזמן ביקש להגדיר בחוק ברורות את הסוגים השונים של החנויות. אני מסופק אם החוק יכול להיכנס לתוך זה. קשה מעד לטעון נגד יתרון התחרות ויזומה. גם לא כתוב בשום מקום שאסור לו לחנווני להכניס לחנותו ענפים אחרים. אני יודע חנויות במדצות אחרות בהן אפשר לקנות הכל מכל. איני מעלה על הדעת שאפשר לקבוע בחוק שמי שמוכר מכולת אסור לו למכור תוצרת חלב.

כן מוצדק להתנות פתיחת כל חנות בתנאים סניטריים מסויימים: מקום טספיק, הפרדה בין מאכל למאכל בכדי לסנוע עירבוביה. דבר זה כרוך בהשקעה מסויימת שאינה קלה, כך שאפשר יהיה למנוע הגזמה יתרה בפתיחת חנויות. קיימת השגחה בלתי מספיקה על תנאים סניטריים: מיניטום של שטח, ניקיון וכו'. דבר זה יפעל מפילא בכיוון של המעטת ההתחרות המוגזמת.

בעיה רצינית היא סגירת שיכוני ההסתדרות בפני המסחר החופשי וחנויות המכולת. כולנו מדברים על קיבוץ גלויות, ועל כל חלקי הצבור לתרום את תרומתם. גם הקיבוצים ויתרו על עמדתם העקרונית לגבי עבודה שכירה והגיעו למסקנה שאין להימנע מכך. אי אפשר לסבור אזורים שלמים בפני חנויות המכולת.

ש. בנ' רנן: מה המצב החוקי הקיים? האם אין בכלל חוקים? איזה חוקים יש? מי מוסמך עליהם ומי מוציאם?

גם לא ברור לי מהדברים ששמעתי לאיזה רשות כוונתכם כאשר אתם מדברים על חוק: האם לחוק עירוני או לחוק ממשלתי, ואם חוק ממשלתי - מי המחלקה הממונית עליכם ומה עמדתה?

אני מבין את ההיסוס להכניד במספרים, אבל בכל זאת הייתי רוצה שנקבל אינפורמציה כללית. כמה זה סתבטא? האם בכל המקומות קיימת צפיפות?

ש. שורש: לא אסרתם מה היתה תשובת הרשויות המקומיות אליהן פניתם. אני מבין כי בשלב ראשון מחובת הרשויות המקומיות היה לטפל בדבר כי בידן הרשות לתת רשיון או לא לתת.

מר א. גונזון: אין הן יכולות לסרב אלא אם אין תנאים סניטריים מספיקים.

ש. שורש: מה סמכויותיה של העירייה? מה קובע משרד הבריאות ומה קובע משרד המסחר והתעשייה?

י. נייצני: הייתי רוצה לדעת על איזה חנויות אתם מדברים. אני מכיר את שכונת התקווה, אני יודע את רחוב פלורנטיין בתל-אביב. לא אנסה לפתוח שם צרכניה כי אני יודע בפני איזו התחרות אעמוד. במקום שאני גר יש צרכניה אבל מכל הצדדים יש גם חנויות מכולת. סחר עלולים לבוא לוועדת הכלכלה אנשי הצרכניה ולהתלונן על חנויות המכולת. אמר חבר הכנסת שוקן כי יש שכונות פועלים הסבורות בפני חנויות המכולת. אין זה נכון כל כך. לכו לקרית שמונה וראו שנפתחו דוכנים לדברים שונים. הייתי רוצה לקבל מכם הדרכה.

ש. פרלשטיין: אשאל שאלות כדי לכוון את התשובות. איזה חוק מסדיר בכלל את הוצאת הרשיונות מטעם העיריות, והאם חוק זה של העיריות מסתמך על חוק כולל של הממשלה ושל הכנסת? מהם החוקים שבהתאם להם פועלות הרשויות המקומיות? מהם התנאים המוקדמים של הוצאת רשיונות? האם הנימוק של צפיפות מקום בהשוואה למספר האוכלוסייה באזור מסויים יכול לשמש לרשות המוניציפלית נימוק לסרב להוציא רשיון?

ש. שורש: אני קורא בתזכיר "לכם כי המרחק בין חנות מכולת אחת לשנייה צריך להיות 150 מ' ואילו בין חנויות של משקאות חריפים 300 מ'. האם המדובר באזור מגורים או באזורים מסחריים?

מר א. גונזון: אני רואה כי כל השאלות שהוצגו אפשר לחלקן לשתיים: חברי הוועדה רוצים לדעת מה הנוהג הקיים היום בהשוואה למה שהיה בעבר.

אמת היא כי לא נתנו לנו דריסת רגל בשכונות רבות בעיר ובמספר מושבות. הבאנו זאת גם להכרעה של בית-דין. בית הדין העליון קבע בפסק הדין את סמכויותיהן של העיריות בקשר עם הוצאת הרשיונות והוא שלל מהעירייה את הרשות להתערב אלא בשני מקרים. בית הדין הדגיש כי נימוק כלכלי אינה יכול לשמש עילה לסירוב. ומאז השטח פרוץ. ההגבלה היחידה: תנאים סניטריים.

עובדה היא איפוא כי יש שכונות גדושות ויש שכונות סגורות בפנינו. ברחוב אבן-גבירול בתל-אביב למשל הוקמה אחת הצרכניות המסוארות, ואין סוחר שיוכל להתחרות בה. יואיל חבר הכנסת ניצני לסנות את מספר החנויות שהוקמו בטשן שלש שנים אלה ברחוב אבן-גבירול ומה מספר אלה שנסגרו? כמה כסף הלך לאיבוד על ידי כך שלא היה כל תכנון ולא היתה הגבלה.

ברור איפוא כי לעיריות אין כל סמכות לסרב ומסכותו של משרד הבריאות להגביל גם היא מצומצמת. במשרד המסחר והתעשייה וועדה בה גברו שלחמפים, והוא נוהג לתת היתרים לפתיחת חנויות מסוימות. הטענות פותח חנות מעדנים וסוכר בה צרכי מכולת. מכאן איפוא שלא למשרד הבריאות, לא למשרד המסחר והתעשייה ולא לעירייה יש אסמכתה חוקית לתת פתרון שותה בעיה שהעלינו פה לפניכם.

שר המסחר והתעשייה אמר לי כי נתן הוראה לא להוציא יותר רשיונות למכירת . על אף הוראתו ניתנו כמה מאות רשיונות. שר המסחר והתעשייה אינו מגביל את פתיחת חנויות המעדנים. יש לנו היום 150 חנויות מעדנים המוכרות כל צרכי המכולת פרט למנות קצובות.

עמד חבר הכנסת שוקן ובצדק על בעיות ההגיינה. יחד עם משרד הבריאות אנו עוברים מחנות לחנות כדי לתת צביון מתורבת לעניין, אולם לאחר שאשרנו כי על הסוחר לשנות את צורת החנות אומר הסוחר: אין לי אולם 200-300 ל"י כדי לרכוש אפילו את הציוד הנצוץ ביותר, אין לי מקורות לאשראי.

נכון שלא בכל המקומות זה המצב. במקום שדמי המפתח יקרים יותר - החנויות דלילות יותר, אבל גם כאן אחד מוכל את בשר רעהו. שכונות אחרות סגורות בפנינו. אנו נאחזים בצפרניים כדי להיכנס לשם כי אנו צבור לוחם.

בימי המנדט הרוכלים היו ברדפים. המשטרה לחמה ברוכלות. השלטון המנדטורי לא נתן לפתח עסקים שלא באזורי העסקים. המהנדסים המחוזיים בלמו את אזורי החנויות בכל המקומות, ועתה, קחו למשל את רמת-גן - היא כולה חנות אחת גדולה. היום הדבר פרוץ. היום אין סיג.

ועתה לעניין הרשיון. יש להגדיל ברורות מה סניף תנובה, מה מכולת ומה חנות ירקות. או שנאמר אחת לתמיד כי חנות ירקות היא מכולת. יהא הדבר ברור. אין אנו מתנגדים לחנויות כל-כו. אולם אז המדובר בשטח עצום. עובדה היא כי מכולת נסגרת בשעה שבע בערב בה בשעה שסניף תנובה פתוח עד 12.00 בערב ומוכר מצרכי מכולת. החנוונים אינם יכולים לעמוד בהתחרות.

אנו מעוניינים שהחוק יכוצע על ידי הרשויות המקומיות אולם דרך חוק מרכזי שיגדיר את הכל ברורות ובאופן בהיר.

אשר לאזור עסקים או אזור מגורים. מבחינת חנויות המכולת אין הבדל אם המדובר באזורי מגורים או באזורי מסחר. עצם העובדה כי שתי חנויות נמצאות בכפיפה אחת אינה לתועלת הצבור. איני חושש מהתחרות, אני חושש מהתחרות פרועה, הרסנית, שאינה לתועלתו של הצבור.

מה מפסיד הצבור?

י. רוזנברג:

אדם שאין לו פרנסה יעשה הכל כדי לשמור על קיומו: יפגע בטיב התוצרת, ישנה כמויות ועוד.

מר א. גוזמן:

אנו והצרכניות בבחינת שני חתולים בשק אחד. הצרכניות הם כוח גדול הנשען על מסגרת פוליטית חזקה. אנו בלחמים בצרכניות ויש לנו יתרון אחד, והוא: אצלנו גם הבעל, גם האשה וגם הילדים עובדים בעסק ללא התחשבות בנותק, ביטוח לאומי ועוד. אולם אם תעזרו בפחרון הבעיה הגלובאלית הכללית יוקל גם לנו וגם להם, כי אז יהיה המסחר ביתן ולא יחשוש מכל משב-רוח.

בכל תחיקה יש צד חיובי וצד שלילי. צריך שוועדת הכלכלה שיושבים בה אנשים מנוסים גם מבחינת המחשבה החופשית של מסק חופשי לא יחקרו חוק שהוא יהיה כולו שלילי. אנו רוצים שחברינו יוכלו להיקלט במסגרת מסויימת. שר המסחר והתעשייה מציע שמספר הרשיונות יוצא בהתאם למספר האוכלוסיה. איני מתנגד לכך, כי אז תהא העירייה או הרשות המקומיות מוסמכת להוציא בהתאם לתכנון מסויימים איקס רשיונות. כל טכנה לא נשקפת לצרכן ואין חשש לסונופוליוזציה, כי יש גם לקחת בחשבון את ההתחרות המתחדת הקיימת בינינו לבין הצרכניות, בינינו לבין המסביב לצרכן.

מר בן-גוריון:

נשאלנו פה אם אין אנו רואים ברכה בהתחרות. על כך השיב כבר מר גוזמן אולם אני רוצה להוסיף על דבריו. נכון הוא שאנו בעד התחרות ברוכה. אותה אין אנו שוללים, אולם אין רוצים בהתחרות פרועה והרסנית. ההבדל ביניהם ברור: התחרות ברוכה

היא אותה התחרות נורמלית בין סוחרים, בין סוחר המצליח לקנות יותר בזול, בין סוחר המצליח לתת שירות יותר טוב וכו'. התחרות פרועה היא אותה התחרות המובילת עובדה אי-היות חוק ועל אי-הגינות. אם התחרות מתבססת על כך שאדם אחד מרכז בידו גם קמעונאות וגם סיטונאות היש בכך משום ברכה או משום ניצול חוק? כוטרל-מזרחי" גם יצרון, גם סוחר וגם סיטונאי, וטוטר בקמעונאות יותר מאשר טוטר כל הטוטרם ביחד. הלכך יש לשאוף, ובפרט בטדינתנו?

דוגמה אחרת. בעבור רשיון יש לשלם כסף, וללא רשיון אי אפשר לפתוח חנות, אולם מי שפתח חנות ללא רשיון - אין סמכות לא לרשות הטקסית ולא לשלטון המרכזי לסגרה. היתכן הדבר?

היו"ר ב. אבניאל:
אני רוצה לומר לאוורחים הנכבדים שוועדת הכלכלה הבינה שהבעיה שהועלתה בפניה היא בעיה שיש ליתן את הדעת עליה. נדמה לי כי הדיון בוועדת הכלכלה בשאלה זו לא יתקל בניגודי גישות או עמדות אלא יהיה לגופו של ענין.

בפני וועדת הכלכלה כמה דרכים לפעולה בענין זה: היא תוכל לקיים דיון ובירור, להגיע לטיכום, ולהגיש את הטיכום כהמלצה לממשלה. זו דרך אחרת. דרך שניה - לעבד בעצמה הצעת חוק ולהגיש בהתייחס רוב החברים על שולחן הכנסת כהצעת חוק. זו דרך שניה. לא אומר כי כבר בשלה בתוכנו ההכרה איך לנהוג במקרה זה. תמצאו לנו איפוא קודם כל את החומר העובדתי, תעלו כמה רעיונות, תציעו לנו אולי הצעת סגרת, דאז נראה.

תודה רבה לכם.

אנו עוברים עכשיו לדיון על חוק לקיום תוקפן של תקנות ההגנה (הוראת שעה) (מס' 11).

מר קיטרון:
אני מבקש מראש את סליחת חברי הוועדה אם אתקשה לתת להם את העזרה שהם זכאים לה מסיבה פשוטה. חברי מר נבני איננו כאן. הוא נתמנה ליועץ המשפטי של משרד הפיתוח. על הישיבה הזאת נודע לי רק לפני מחצית השעה ולא היתה לי האפשרות להתכונן לה.

ההיסטוריה בנדאי ידועה לחברי ועדה זו. חוק זה בא בפעם ה-11 להאריך את תוקפן של תקנות אלה שהמסדירות את הפיקוח על המשק בטדינה. בזמנו כללו תקנות אלה דברים רבים כטו ענינים בטחוניים ופיקוח על בנינים חדשים. אלה בוטלו בינתיים. עתה באנו לבקש להאריך מספר מצומצם של תקנות: תקנה 46 מתקנות ההגנה הבאה להסדיר את הפיקוח הכלכלי. תקנה זו מאפשרת פיקוח על מפעלים, פיקוח על שירותים, פיקוח על מחירים. נוסף לכך בא חוק זה להאריך תוקפן של תקנות מסויימות הדנות בפיקוח על המזונות, מספרים 2 עד 6 בתוספת. דבר שלישי - תקנות הגנה מניעת רווחים מופקעים, ששם מעיד על תוכנם.

אני מבין שהוועדה דרשה שהממשלה תביא חוק תחליף. בפני הכנסת הראשונה הובאה בזמנו הצעת חוק, אך הכנסת הראשונה לא סיימה את הדיון בה. אותו חוק הובא תוך שינויים מסויימים לכנסת השניה, אבל בהסכמת הממשלה נפסק הדיון בו. עכשיו יש דיון על הצעת חוק חדשה, אבל אין בידי להגיד לכם מתי תהיה זו מוכנה. לא טיפלתי בכך ואיני מספל בה. אני יודע שספלים בה. חוק זה בא לתת לממשלה שהות להביא בפני הכנסת חוק תחליף.

היו"ר ב. אבניאל:
על אף צניעותו הביא לפנינו מר קיטרון את הדברים בצורה טובה ומרוכזת. לא נחדש את הויכוח פרט לכך שאני טבור שדווקא מפני שיש הצעת חוק חדשה - מוטב שוועדת הכלכלה תאריך ענין זה לחודשיים בלבד ולא ל-6 חודשים ועל ידי כך תזרז את הבאת

מר לבנטל: ניתנה הסמכות לרשות הטפחות לקבוע בצו רונח מכסימלי, וזה בעצם הסקור לכל התקנות.

מר קיטרונ: אני מבין כי גוסס החוק לפיקוח על המצרכים והשירותים כבר הוטלם, הוא יעלה בקרוב על שולחן וועדת השרים לענייני הכלכלה, והיא מתכרע ותחליט עליו.

להצעתו של יו"ר הוועדה, איני חושב שמישהו מכס משלה את עצמו שבמסך חודשיים נטיים את הדיון בחוק זה. גם אם הממשלה תניחו סחר על שולחן הכנסת לא יעלה בידי הוועדה לטיים את הדיון בו במסך חודשיים ימים ולהביאו לקריאה שניה ושלישית.

אני מבקש מאד לקבל את ההצעה האנועה של הממשלה.

מ. אולטרט: אני רוצה לשאול את נציגי משרד המסחר והתעשייה: על סמך אילו תקנות אתם שוללים סובסידיה מהמחלבות הקטנות?

מר הלוי: אין הוראה כזאת. זה אינו קיים. המציאות היא אחרת: במסך 5 שנים נתנו סובסידיה לחלב ככל המחלבות סלבד לחלב שבא מהקבוצות והקיבוצים. באה התביעה מצד ההתיישבות העובדת לתת גם להם את הסובסידיה הניתנת לשאר המחלבות בארץ. לא ששנו להוסיף על 5-6 המיליון שנתנו. אטרנו: היות ובכפר פועלים גורמים רבים, היות ובכפר קבליים האנשים את החלב במחלבה - אין הצדקה לתת גם לו אותה סובסידיה הניתנת לחלב המופק במחלבות טבעיר. אטרנו: חלב טבעי שנצרך במקום, ולא חשוב איפה המקום, לא יקבל סובסידיה. למעשה הרחבנו את הנוהג שהיה קיים בעבר רק לגבי ההתיישבות העובדת על שאר המחלבות שסוכרות חלב טבעי במקום.

היו"ר ב. אבניאל: אנו עוברים להצבעה.

הצעת הממשלה להצריך את תקפן של ההגנות ל-6 חודשים. הצעתי אני - שלשה חודשים בלבד. אני סבור שזה יהווה לחץ על הממשלה ויהיה בזה גם טיוס ביטוי של שחאה על המצב השורר היום.

ה צ ב ע ה

הצעת הממשלה - ג ת ק ב ל ה.

רשות הסתייגות לחברי הכנסת אבניאל ואולטרט.

היו"ר ב. אבניאל: ועתה לפרט 7 בתוספת. כאן סדובר על עצם הרשות לתפוס מצרכים ולטכור אותם סניה וביה ללא סכרז. אני טוען שאין רשות במקרים מסויימים להתערב, אך כאשר מתערבים - יש לעשות זאת דרך סכרז. אני מבין שחבר הכנסת פרלמטיין בדעתי.

ה צ ב ע ה

הצעתו של חבר הכנסת אבניאל - לא נתקבלה.

היו"ר ב. אבניאל: כזה נטיים. אני נועל את הישיבה.